

Nasjonalgalleriet

Nye historier

«Musea våre er uttrykk for utviklinga av eit samfunn, sjølvkjensla i ein nasjon, standarden for ytringsfridom og demokrati i ein fellesskap. Museumsinstitusjonar er demokratiske berebjelkar, ein del av den avgjerande infrastrukturen for demokratiutøving og frie ytringar. Museumspolitikken legg difor grunnlaget for ein del av vår felles danning. Slik musea spela ei viktig rolle i nasjonsbygginga av den unge nasjonen Noreg, spelar dei ei like viktig rolle i vår eiga tids forståing av oss sjølve – både kven me har vore, kven me er og kven me vil vera..»
(Kulturdepartementet 2021, s. 7)

Innhold

01	Nye historier s. 05- 07	06	Nye opplevelser s. 023- 028
02	Kunst, kultur og kunnskap s. 08- 010	07	Finansiering, organisasjonsform og drift s. 029- 034
03	Samarbeid, samhandling og synergi s. 011- 013	08	Samme bygg, nytt innhold s. 035- 042
04	Mangfold, medvirkning og myndiggjøring s. 014- 017	09	Styring og referanser s. 043-045
05	Forskning, formidling og fornying s. 018- 022		

Nye historier

01

Nye historier

Nasjonalgalleriet er viktig for fortellingen om Norge. Både bygningen og innholdet var sentrale brikker i vår nasjonsbygging på 1800-tallet. Når Nasjonalmuseet flytter til Vestbanen, har vi som nasjon et ansvar for å ta vare på bygningen for kommende generasjoner. Men muligheten til å fylle Nasjonalgalleriet med nytt innhold, gir oss først og fremst en unik anledning til å ta noen bevisste grep som kan gjøre den tradisjonsrike bygningen til en fellesressurs for landets museer.

Ambisjonen er å skape en arena hvor landets museer kan utfordres og lære av hverandre for å kunne møte publikum på nye måter. Målet er å kunne gi større rom for de nye og ufortalte historiene om Norge, samt bidra til å styrke museenes viktige rolle i samfunnet – i tråd med museumsmeldingens ambisjoner.

Kunsten vil ha en sentral plass i en slik ambisjon, men det er andre typer museer med kompetente fagmiljøer, og det finnes sterke museumsfaglige miljøer flere steder i landet. Disse vil være viktige for å realisere det foreslåtte konseptet for Nasjonalgalleriet.

Nye historier

Aktørene må aktivt inviteres med i den videre prosessen for å utvikle og konkretisere ideene som presenteres her.

Nasjonalgalleriet skal fylles med nytt innhold og gi rom for *nye og ufortalte historier* om Norge.

Denne rapporten beskriver en ny retning for en av Norges viktigste historiske bygninger. Her presenteres forslag til konsept og en modell for organisasjon, økonomi og drift.

Nasjonalgalleriet skal videreføre sin funksjon som galleri for hele Norge, men utvide perspektivet gjennom tilgang til flere samlinger, ulike tradisjoner og nye fortolkningsmåter. Nasjonalgalleriet skal være en levende, offentlig kunnskapsarena for samtale om hvem vi har vært, hvem vi er og hvem vi vil bli.

Rapporten er utarbeidet av Sparebankstiftelsen DNB og Nasjonalmuseet og er del to i en mulighetsstudie utført på oppdrag fra Kulturdepartementet.

Del 1 ble overlevert kulturministeren 24. september 2020.

I del 1 ble det på bakgrunn av en interessentanalyse og drøyt 150 intervjuer, presentert totalt 18 programforslag. I intervjuene pekte flere av informantene på behovet for en tverrfaglig samarbeidsarena for læring og formidling av innhold, som ikke vil være mulig eller naturlig innenfor rammene av hver enkelt institusjon. Den samlede aktiviteten i bygningen må kunne frembringe nye perspektiver og samfunnsengasjement som når utover enkeltinstitusjoner gjennom samarbeid.

Det ble konkludert med at det skal jobbes videre med programforslag som:

- Tydelig representerer noe vi ikke allerede har fra før.
- Har kapasitet til å fylle det volumet som bygget utgjør og at det finnes økonomiske og organisasjonsmessige ressurser til å følge det opp.
- Tar utgangspunkt i samarbeid mellom ulike samlinger, slik at det tilbys et helt nytt program som hver enkelt institusjon alene ikke kunne ha tilbudt, og som derigjennom også representerer en ny måte å organisere utstillinger på.
- Etterstreber kunstnerisk og publikumsmessig mangfold og reell deltakelse.
- Fremmer kunstens betydning i samfunnet, utfordrer og inspirerer til engasjement og deltagelse med mål om å skape ny innsikt og forståelse.
- Har publikumspotensial av en størrelse som gjør driftskostnadene akseptable.
(Nasjonalmuseet og Sparebankstiftelsen DNB 2020, s. 23)

Denne rapporten bygger videre på konklusjonene i den første. Flere av de opprinnelige forslagene fra intervjuene og interesseanalysen er tatt med videre og ligger til grunn for konseptet *nye historier*. Rapporten knytter også an til føringer og anbefalinger i den nye museumsmeldingen, hvor behovet for mer samarbeid og forskning er spesielt vektlagt.

Med dette som utgangspunkt er vårt forslag at Nasjonalgalleriet skal være en åpen møteplass for kunst, kultur og kunnskap, fra og for hele landet. Nasjonalgalleriet skal:

- Skape nye former for samarbeid på tvers av institusjoner og fagmiljøer - *samarbeid, samhandling og synergi*.
- Styrke demokratiske verdier og bidra til engasjement og deltagelse fra publikum - *mangfold, medvirkning og myndiggjøring*.
- Fremme nye former for forskning og formidling i utviklingen av utstillinger og andre aktiviteter - *forskning, formidling og fornying*.

Kunst, kultur og kunnskap

Nasjonalgalleriet har vært et sted for dannelse og demokratisering, og både samlingene og bygningen har formet vår forståelse av Norge som en selvstendig nasjon i tiden etter 1814. Nasjonalgalleriets rolle i nasjonsbyggingen var å gjøre Norge til en del av det moderne Europa. Nasjonalromantikken løftet frem norsk natur og norsk kultur, men konstruksjonen av en nasjonal identitet favnet mye bredere, med henvisning til antikke myter, greske statuer, klassisk europeisk kunst og nyere franske forbilder. Norsk kultur var også preget av internasjonale impulser. Den mangfoldige konstruksjonen av en felles identitet gjør Nasjonalgalleriet til «*en del av fortellingen om Norge*» (Nasjonalmuseet 2020, s. 4-5).

Samtidig har Nasjonalgalleriets historiske rolle og funksjon skapt grenser og ekskludering. Den normerende konstruksjonen av god kunst og nasjonal identitet, forstått som det som fikk plass *inne* i bygningen, skjedde på bekostning av andre uttrykk og identiteter, som havnet *utenfor*. Noen grenseflater ble gjort mot andre former for praksiser som kunsthåndverk, modeller og skisser, noen mot andre kunstneriske uttrykksformer som foto, film og design, og noen mot ulike grupper, for eksempel samisk kunst og kultur. Under andre verdenskrig ble dette satt på spissen med ideologisk rendyrking av «kunst og ukunst». (Nasjonalmuseet 2020, s. 65)

Også selve bygningen har en mangfoldig historie. Nasjonalgalleriets institusjonshistorie nærmer seg 200 år, og bygningen ble oppført i tre byggetrinn over en periode på 47 år. De opprinnelige samlingene hadde forskjellig opphav, og både bygningen og samlingene er kontinuerlig endret med stadig flytting og ombygging. (Nasjonalmuseet 2020, s. 7)

Nasjonalgalleriet har alltid vært et sted for refleksjon om vår felles historie. Samtidig er museers valg av gjenstander i samlinger og utstillinger, perspektiver og historier uttrykk for makt: Hvem er vi? Hva er felles? Museumsmeldingen fremhever at museenes åpenhet og vilje til kritisk å diskutere sin egen rolle i samfunnet er avgjørende for å sikre legitimitet og tillit. (Kulturdepartementet 2021, kap. 2). Konseptet *nye historier* åpner for å problematisere og diskutere hva slags sted Nasjonalgalleriet kan være i framtiden.

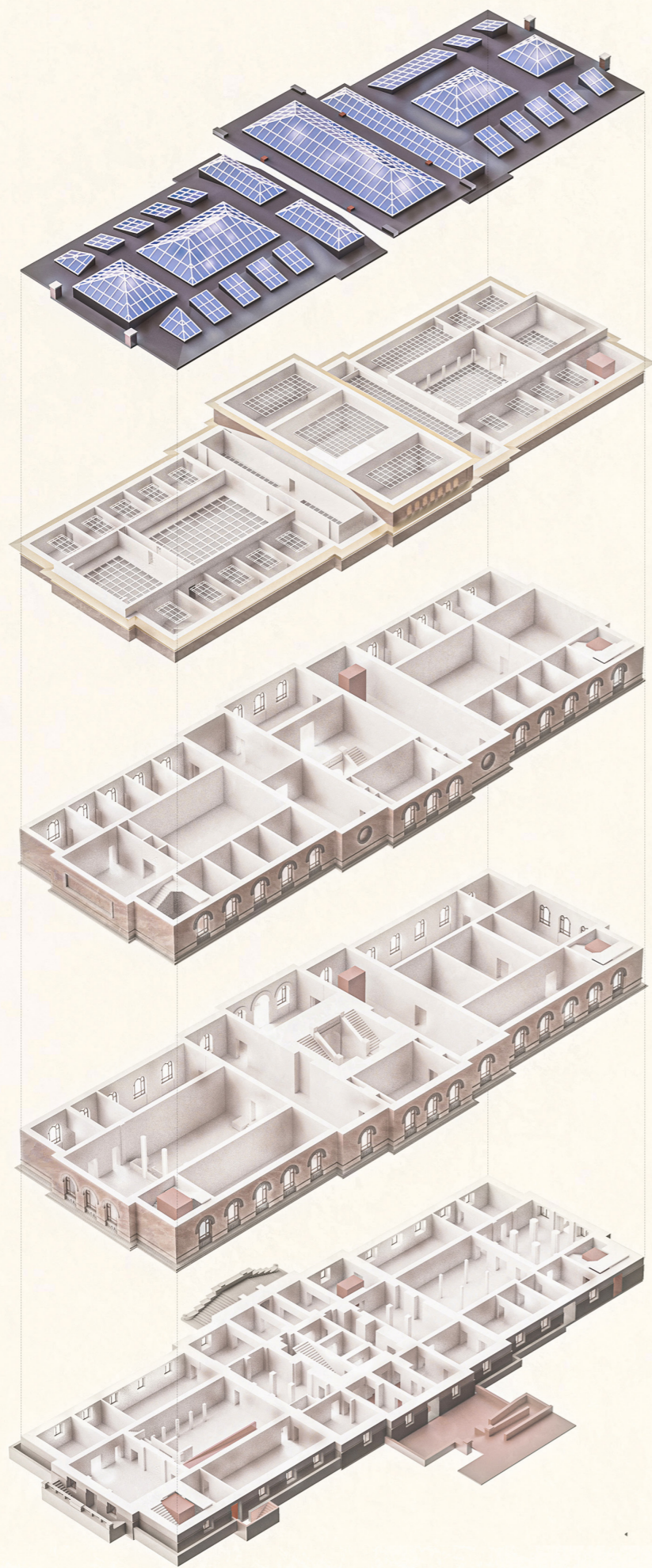
Nasjonalgalleriets rike historie er en viktig ressurs for å videreutvikle og åpne bygningen i dag. Ved å utforske ulike grenser og identiteter, kan vi få en bredere forståelse av Nasjonalgalleriets rolle i nasjonen.

I lys av den mangfoldige historien skisseres en ny modell for Nasjonalgalleriet som møteplass for kunst, kultur og kunnskap.

Nasjonalgalleriet bør bygge videre på byggets identitet og rolle som bevarer og formidler av nasjonens historier – ikke lenger som en vokter av etablerte fortellinger, men ved å presentere uvante og utfordrende perspektiver som ikke er styrt av etablerte institusjoners politikk og praksis. Nasjonens historie blir stadig omskrevet, og etablerte sannheter bør være gjenstand for kontinuerlig kritikk. Nasjonalgalleriet kan åpent legge til rette for diskusjoner om hva et museum kan være, om hvilke historier som fortelles og hvilke som forties.

For å skape *nye historier* om Norge, må det utvikles *nye former for samarbeid* mellom kunstfeltet, museer og forskningsinstitusjoner i hele landet. Det må også legges til rette for bred medvirkning fra ulike partnere, fagmiljøer og publikum for å kunne formidle *nye perspektiver*.

Tak

Plan
3Plan
2Plan
1Plan
0

03

Samarbeid,
samhandling
og synergi

Museumsmeldingen peker på behovet for mer samarbeid og nye samhandlingsformer:

At musea finn saman og utviklar fellesprosjekt, som utforskar nye måtar å samhandla på, er ei ynskjeleg utvikling for sektoren vidare. Departementet meiner både dei einssilde institusjonane og sektoren samla sett har mykje å vinna på saman å utforska korleis museumsinstitusjonen best verkar i samfunnet framover.

(Kulturdepartementet 2021, s. 95)

I arbeidet med del 1 av mulighetsstudien ble det pekt på en felles utfordring for museene: Alle ønsker å vise mer av samlingen sin, men har for lite plass. Alle ønsker å utvikle flere utstillingskonsepter, men har for få ressurser. Nasjonalgalleriet kan imøtekomme disse utfordringene og skape synergi på tvers av institusjoner og fagområder. Det foreslåtte konseptet vil åpne Nasjonalgalleriets saler for nye historier skapt gjennom nye former for samarbeid på tvers av institusjoner og fagtradisjoner.

Nye historier

Det finnes allerede sterke fagmiljøer ved museer i hele landet som kan samarbeide om å utvikle ny kunnskap og nye formidlingskonsepter, hvor ulike samlinger og ulike betrakningsmåter ses i sammenheng og kobles på nye måter. Gjenstander og kunnskap fra forskjellige museer og forskningsmiljøer kan belyse kjente tematikker på nye måter, for eksempel ytringskultur og uenighetsfellesskap, samt identitets-, minoritets- og urfolksspørsmål. Dette kan bidra til å utvikle nye museumspraksiser.

I et nasjonalt museumssamarbeid vil de ulike fagmiljøene rundt i landet kunne supplere, korrigere og berike hverandres muligheter til å formidle nye historier. Dette vil også kunne bidra til at hovedstadstilbudet får nødvendige impulser fra resten av landet. For å sikre flerstemmighet må også relevante aktører og miljøer utenfor det etablerte institusjonsfeltet involveres i samarbeidet.

Internasjonalt ser vi i økende grad at de mest nytenkende kulturinstitusjonene utvikles gjennom samarbeid, medvirkning og forskning. Det er viktig at også Nasjonalgalleriet utvikles gjennom internasjonalt samarbeid, for historien om Norge henger sammen med resten av verden. Å forstå seg selv vil alltid skje i samspill med andre, det gjelder også forståelsen av hva som til enhver tid er Norge og hva som er norsk.

Nasjonalgalleriet skal være en åpen kunnskapsarena der det er mulig å utforske og utfordre etablerte forestillinger om Norge i verden gjennom dialog og utstillinger. Ambisjonen er at etablerte institusjoner utfordres av andre aktører gjennom å utforske samlinger og utvikle utstillinger på nye måter.

Mangfoldet av fortellinger om Norge er rikere enn noen gang, og Nasjonalgalleriet kan gi rom for flere stemmer og nye historier om landet vårt, i fortid og nåtid. En slik utforskning må skje gjennom systematisk involvering av publikum og medvirkning fra ulike brukergrupper. På den måten kan Nasjonalgalleriet også bli en arena for dialog og aktuell debatt.

Målet er at publikum får muligheten til å oppleve skiftende utstillinger, foredrag, aktiviteter og andre tilbud, som på ulike måter reflekterer perspektiver som fellesskap, historie og identitet. Nasjonalgalleriet skal også være en arena der for eksempel forskere, kunstnere, konservatorer og kuratorer fra forskjellige fagmiljøer kan dra nytte av kunnskapsdeling og institusjonelt samarbeid.

Mangfold, medvirkning og myndiggjøring

I tråd med kulturpolitiske mål foreslås det å fylle Nasjonalgalleriet på en måte som fremmer demokratiske verdier. Flere stemmer må delta i diskusjonene om nye historier. Viktigheten av dette understrekes i kulturmeldingen:

Kulturens demokratiske innverknad ligg særleg i at han er ein kanal for grupper og individ som søker etter innsikt i eigen identitet og eiga historie, og ein arena for den openheita og kritikken eit demokratisk samfunn er avhengig av.

(Kulturdepartementet 2018, s.16)

Museenes rolle i et velfungerende demokrati beskrives også i museumsmeldingen med henvisning til ICOMs nye forslag til museumsdefinisjon, som nettopp legger vekt på museers rolle som demokratiserende, inkluderende og polyfone steder for kritisk dialog om fortid og nåtid (Kulturdepartementet 2021, s. 95). Flere norske museer har allerede gjort mye basert på en slik rolleforståelse.

Ved å utvide hvem som har tilgang til Nasjonalgalleriets saler, vil etablerte fortellinger bli justert, revurdert og utfordret, gjennom aktiv utstillingsproduksjon og utprøving av ulike metoder for å involvere publikum og fagfolk. Fagmiljøene i fremtidige samarbeidsprosjekter vil med sine samlinger, sin kompetanse og ulike ståsteder kunne virke supplerende, korrigerende og berikende. Utstillingene og den samlede aktiviteten i Nasjonalgalleriet må være relevant for dagens befolkning og ha ambisjoner om å tiltrekke seg publikumsgrupper som normalt ikke besøker museene.

En tydelig satsing på målgruppearbeid, folkemedvirkning og publikumsutvikling vil kreve dedikerte ressurser til felles koordinering og oppfølging. Vanlige fallgruver i medvirkningsarbeid inkluderer dårlig forventningsavklaring og for knappe ressurser til gjennomføring av prosjekter. Fordi reell medvirkning krever god intern forankring og ressurser til oppfølging, er det bedre å la være å invitere folk til å medvirke dersom man ikke har tilstrekkelig med tid og krefter til å følge opp eller vilje til å gi fra seg makt og slippe kontroll over resultatet.

Det finnes ingen enkle fasitsvar eller entydig oppskrift, men det finnes verktøy man kan bruke og erfaringer nasjonalt og ikke minst internasjonalt man kan lære av, som for eksempel disse:

- **Museum of London Docklands - London, Sugar & Slavery.** Museets mål er å få fram historier som ikke blir fortalt, og de tar sikte på å ha så mye kontakt med lokalbefolkningen som mulig. I forbindelse med 200-årsmarkeringen for Londons rolle i slavehandelen satte museet i gang en prosess der lokalbefolkningen i bydelen (i stor grad etterkommere av slaver) var sterkt medvirkende i utformingen av utstillingen.

- **Nationalmuseet i Danmark: «Din ting – vores historie».** Utstillingen forteller bruddstykker av den nyere Danmarkshistorien. Sammen med Danmarks befolkning har museet valgt ut 30 gjenstander, som forteller om dramatiske og turbulente begivenheter og nye tendenser i danskenes livsstil siden år 2000. Under emneknaggen #dintingvoreshistorie pågikk debatten om hvilke gjenstander som var viktige og definerende.

- **Nordiska Museet folkeutstilling.** I forbindelse med museets 100-års jubileum i 2007 inviterte museet samlere til å vise samlingene sine på museet. En del av utstillingen, 'Storsamlaren', var rettet mot de over 18 år og oppover, mens en annen del var rettet mot de yngre samlerne ('Lillsamlaren'). En tredje del i utstillingen fikk navnet 'Megasamlaren', om samling som fenomen, samlingens historie og hvordan samling, ordning, sortering og klassifisering påvirker dagens samfunn.

Medvirkning handler i stor grad om meningsdannelse og myndiggjøring (*empowerment*), slik at folk kan ta kvalifiserte valg og fatte gode avgjørelser. Det handler med andre ord om å styrke demokrati og deltakelse. Flere av forslagene i del 1 av mulighetsstudien, pekte på hvilken rolle Nasjonalgalleriet kan få i å fremme demokratiske verdier og bidra til økt toleranse og forståelse for ulike kulturer og ståsteder, som for eksempel «Norge 1000 år» og «Norge 200 år».

(Nasjonalmuseet og Sparebankstiftelsen DNB 2020, s. 19)

Det handler om fortellinger om Norge, som kretser rundt spørsmål om identitet, hvor vi kommer fra, og hva som binder oss sammen i et felles vi. Tematisk handler det om hvordan forståelsen av demokratiet har endret seg gjennom 200 år – fra Eidsvoll i 1814 og parlamentarismen i 1884 frem til i dag.

Hvilke utfordringer står vi nå midt oppe i og hva må vi håndtere fremover for å opprettholde samfunnsstrukturer og styringsmodeller som bygger på demokratiets verdier og premisser? Hvordan kan vi styrke kritisk tenkning, demokratisk ytringskultur og uenighetsfellesskap?

Gjennom samarbeid og medvirkning kan blikket vendes bakover og innover, mot Nasjonalgalleriets historie som bygning, kulturbærer og institusjon. Samtidig kan blikket vendes utover, mot andre fortellinger om det nasjonale, og framover, mot nye forståelser av Norge i verden.

En tydelig strategi for digital virksomhet er en forutsetning for å få til en helhetlig og publikumsorientert organisering av Nasjonalgalleriet. Gjennom digitale løsninger kan Nasjonalgalleriet bli en arena for museumsfeltet og publikum i hele landet.

Forskning, formidling og fornying

Det kan være utfordrende å skape nye historier gjennom aktiv samhandling og omfattende medvirkning.

Museumsmeldingen understreker at aktiviteten skal være basert på solid kunnskapsproduksjon og relevant formidling. Derfor bør det legges opp til tettere koplinger mellom museer og forskningsinstitusjoner. Forskning defineres bredt og omfatter mange forskjellige kompetanser:

Fleire tilsette ved musea må kunna inngå i større vitenskapelige fagmiljø, og fleire større forskningsprosjekt innanfor museumsforskning bør veksa fram som fylgje av medviten rekruttering og meir samarbeid.

(Kulturdepartementet 2021, s. 46)

Nasjonalgalleriet må bygge på solid kunnskapsproduksjon og relevant formidling. Det kan ivaretas ved å etablere et nyskapende forskningslaboratorium som inkluderer både kunstnerisk og museumsfaglig utviklingsarbeid.

Et slikt laboratorium (LAB) kan over tid utvikles til et nasjonalt senter for fremragende utstillingsproduksjon og museumsforskning. Et slikt nasjonalt senter for konseptutvikling, inspirasjon og læring kan fungere som en felles utvidelse av museenes egne samlinger og verksteder med vekt på å bygge ny kompetanse.

En inspirasjon for LAB er *Tingenes metode*, som også blir trukket frem i museumsmeldingen (Kulturdepartementet 2021, s. 47). Dette er en metode for å utforske hvordan ting kan åpne for deltakelse, debatt og demokrati gjennom praktisk utvikling av utstillinger. Arbeidet finner sted på et «ting» hvor publikum deltar i hele prosessen. LAB kan være et sted hvor disse erfaringene samles og videreutvikles, også med internasjonale ambisjoner og samarbeidende museer i inn- og utland.

For å sikre de faglige ambisjonene kan det være verdt å se nærmere på tiltak som Kunnskapsdepartementet har benyttet, f.eks. etableringen av Senter for fremragende grunnforskning (CAS) ved Det Norske Videnskaps-Akademi.

CAS har siden 1989 vært en arena for nasjonalt og internasjonalt samarbeid, hvor utvalgte forskergrupper sammen får en unik anledning til å utvikle ny kunnskap. Hensikten har vært å bygge sterke norske kompetansemiljøer på tvers av kunnskapsinstitusjonene, og gi dem tid og økonomiske ressurser til å styrke sin internasjonale konkurranseevne.

LAB kan bli museumsforskningens CAS. Her kan utvalgte prosjektgrupper fra landets museer utvikle nye utstillingsprosjekter i et tverrfaglig og vitenskapelig miljø som bidrar til kvalitetssikring og kompetanseheving.

Det er også forskjeller mellom de to modellene: CAS gir rom for at forskere kan trekke seg tilbake og uforstyrret fokusere på nysgjerrighetsdrevet forskning. LAB fungerer motsatt ved at forskere og fagfolk, gjennom samarbeid om utstillinger og formidling, trekkes ut av sitt vante miljø og går i dialog med publikum og andre aktører. Her kan også hele bredden i den mangfoldige kompetansen som finnes ved museene (konservatorer, formidlere, pedagoger, håndverkere etc.) involveres i den eksperimentelle utviklingen av en utstilling.

LAB kan bli en smeltedigel der kunst, kultur og kunnskap møtes på tvers av etablerte skiller mellom forskning, forvaltning og formidling. Skal vi få til et kulturpolitisk løft med internasjonale ambisjoner, må utvelgelsen av prosjekter være basert på konkurranse, og i en søknad må konseptet og aktuelle samarbeidspartnere i Universitets- og høgskolesektoren være nærmere definert.

Et system for kvalitetssikring av søknader må forankres i kvalitetsvurderinger av (internasjonale) eksperter. Slike søknadsprosesser har også en kulturskapende effekt i seg selv ved de lokale institusjonene, hvor ulike miljøer må samarbeide om å utvikle ideer og konsepter. Ambisjonen er å bidra til kumulasjon og innovasjon ved at det stadig utvikles ny kunnskap gjennom arbeidet med utstillinger og samlinger.

Utstillingene er også møteplasser for nye samarbeidspartnere og eksterne finansører, og de kan fungere som piloter med tanke på å teste ut ideer som senere utvikles til fullskalautstillinger ved egen institusjon. I etterkant får deltakerne mulighet til å lage vitenskapelige publikasjoner som gir uttelling ved egen institusjon. Deltakende institusjoner kan også lage utstillinger i stort format basert på ideer som springer ut av dette samarbeidet.

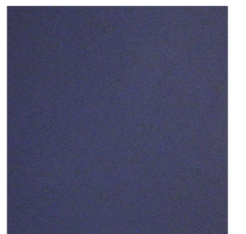
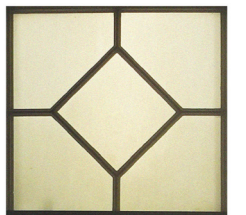
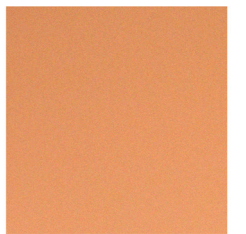
For at ambisjonen om et forskningslaboratorium skal kunne innfris, må det friske midler til, slik at det ikke belaster museenes driftsbudsjetter. Museene som deltar, må være villige til å dele erfaringer og resultater og være åpne for å bidra til LAB f.eks. med spesialkompetanse og utlån av gjenstander fra egne samlinger når det etterspørres.

Det finnes også andre modeller fra forskningssektoren, som er relevante for museumsforskning i bred forstand. Ett eksempel er Kunnskapsdepartementets satsning på kunstnerisk utviklingsarbeid siden 2003. I 2018 ble det opprettet en egen Phd-grad for kunstnerisk utviklingsarbeid, og her sidestilles en kunstnerisk produksjon med vitenskapelig arbeid. Stipendiater fra ulike kunstfaglige institusjoner og fra alle kunstfelt følger en felles nasjonal forskerskole. Det er så langt opprettet fem doktorgradsprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Nasjonalgalleriet kan gi rom for å videreutvikle denne nasjonale satsingen på kunstnerisk utviklingsarbeid og etablere en tilsvarende modell for forskning ved museene. En sentral plass bør vies utstillingsproduksjon som bidrar til å formidle nyskapende virksomhet til publikum i større grad enn det institusjonene kan gjøre hver for seg. Her bør Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet samarbeide om å realisere ambisjonene som ligger i museumsmeldingen.

Flere har i sine innspill pekt på viktigheten av å gi publikum mulighet til å bli kjent med kunst, håndverk, tradisjoner og kulturarv av høy kvalitet. Videre understrekes den viktige rollen kunst og håndverk spiller for læring og vekst. Det å mestre arbeid med hendene, se og tenke på andre måter enn med bokstaver og tall, er en viktig ferdighet. Kunnskap som sitter i kroppen, i fingrene og i måten å se og forholde seg til verden på, er en parallell kunnskapstradisjon til kateterundervisning. Å utøve kunst og håndverkstradisjoner er læring gjennom å gjøre, en erfaring gjennom kroppsliggjøring.

Nasjonalgalleriet kan også bli et løft for alle som beskjeftiger seg med undervisning innen kunstfagene, fra barnehage til høyskoler og universiteter.

06

Nye opplevelser

Nasjonalgalleriet skal altså være et sted for *nye historier*, utviklet gjennom samarbeid og medvirkning og basert på solid kunnskapsproduksjon og relevant formidling. Den dynamiske og dialogiske tilnærmingen vil bidra til at publikum hele tiden får *nye opplevelser*.

Det tilligger ikke styringsgruppens mandat å komme med detaljerte forslag til utstillingsprogram. Her pekes det ut en mulig retning, som kopler sammen flere av forslagene i første del av mulighetsstudien.

I plan 2 legges det opp til bredt anlagte utstillinger, organisert som en samarbeidsarena for norske museer. Utstillingene organiseres som prosjekter med tematisk variasjon og kan ta utgangspunkt i begreper som ytringskultur, demokratidannelse, uenighetsfellesskap, frihet/ufrihet og innenfor/utenfor.

Nye historier

Det foreslås at programmene ruller hver femte år og at det utlyses mulighet for nye aktører til å søke fire år før tenkt lansering. Utvikling av samarbeidsutstillingene foreslås organisert i LAB.

Selv om det legges opp til utstillingsprogrammer med flere års varighet, kan enkelte deler av utstillingen bli stående over en lengre periode, mens andre rom må være gjenstand for hyppigere utskiftninger. Det legges opp til at publikum skal oppleve mye nytt ved hvert besøk.

Det har i prosjektperioden vært avholdt flere møter med institusjoner som Kulturhistorisk Museum (UiO), Nasjonalmuseet, Norsk Teknisk Museum, Norsk Folkemuseum, RiddoDuottarMuseat og Interkulturelt museum (Oslo Museum). Det uttrykkes interesse for samarbeidsmulighetene. Om ideene som foreslås i denne rapporten får politisk tilslutning, vil retningslinjer og utvelgelseskriterier kunne konkretiseres i neste fase av arbeidet.

På plan 1 er det mulig å samle flere av forslagene som ble løftet frem i første del av mulighetsstudien:

- **Forskningslaboratorium:**

Det foreslås en egen satsing for forskning og kunstnerisk utvikling.

- **Museum in Residence:**

Det lages en rekke viktige utstillinger rundt i landet som aldri vises i Oslo. Utstillingene fortjener et større publikum, ikke bare Oslobeboere, men turister og andre som besøker hovedstaden. Tidligere ble det laget et hovedstadsprogram som ble sendt rundt til resten av landet, mens denne ideen spiller på et slags Riksutstillinger i revers, hvor resten av landet inviteres til Oslo som gjestende museer og får plass til å vise sine utstillinger på Nasjonalgalleriet.

- **Samisk museum:**

Diskusjonen om et eget samisk kunstmuseum har pågått i mange år. Samlingen finnes, men er husløs. Nord-Norsk Kunstmuseum aktualiserte dette behovet da de i samarbeid med RiddoDuottarMuseat i Karasjok skapte museet som ennå ikke fysisk eksisterer: Sámi Dáiddamusea/There is No. Innspillet innebærer en videreføring av dette prosjektet.

- **Skulpturene tilbake:**

Ideen spiller på det opprinnelige utgangspunktet som skulpturmuseum i midtbygningens plan 1. Som en forlengelse av skulpturideen er det blitt foreslått å tilknytte et tverrkunstnerisk program som også kan inkludere teater, dans og musikk.

Øvrige arealer i plan 1 som Den franske sal, auditorium og bibliotek tenkes brukt til åpne arrangementer. Disse kan tilknyttes et samarbeid med Universitet i Oslo og Oslo Met sin sentrumssatsing samt fungere for ekstern utleievirksomhet.

Første del av mulighetsstudien åpnet også for å rehabilitere og åpne opp grunnplanet (plan 0). Her kan mange forslag til konsepter fungere i samspill og forsterke hverandres virksomhet. Funksjonene her henvender seg mer til frie aktører i kunst- og kulturfeltet og kan bli et viktig supplement til institusjonssamarbeidet som foreslås oppover i etasjene.

Innspill det foreslås å jobbe videre med er:

- **Unge Kunstneres Samfund (UKS).**

Nasjonalgalleriet bør romme aktører som befinner seg tett på det yngre praksisfeltet. UKS er en nasjonal aktør med et utstillingsprogram som kan knyttes til Nasjonalgalleriets øvrige program når det passer. Sammen med UKS kan det også utvikles et tilbud der unge kunstnere kan søke om å få utvikle prosjekter med utgangspunkt i samlingene som gjennom de ulike museumssamarbeidene blir tilknyttet Nasjonalgalleriet.

- **Kunst- og kulturinkubator.**

Aktører innen kunstfeltet jobber ofte i isolasjon. Det foreslås en tverrfaglig inkubator som aktivt kan være med på å fremme samarbeid og bygge broer mellom det frie feltet og institusjonene, gjerne etter samarbeidsmodeller som MESH og Sentralen. Dette kan være med på å fremme nye samarbeid, nye metoder og nye sammenhenger. Organisasjonen PRAKSIS er pekt på som mulig vertskap for dette.

- **Nasjonalt senter for kunstnerisk publisering.**

Det foreslås forlag, bokhandel og bibliotek drevet av Torpedo. Biblioteket kan bli en ressurs for forskningssatsingen som beskrives i kapitlet om forskning og utvikling, både som samling, møtested og formidlingsarena.

- **Office for Contemporary Art, Norway (OCA).**

OCA er en nasjonal aktør med et formidlingsprogram som tangerer den typen samarbeidsprosjekter som er beskrevet for plan 2, men har ikke egne lokaler for formidling. Deres utstillinger og arrangementer kan finne sted på Nasjonalgalleriet. Et samarbeid med OCA vil kunne gi Nasjonalgalleriet en tilknytning til internasjonale utvekslinger. I samarbeid med OCA kan det utvikles residency-programmer for utenlandske kunstnere og andre fagpersoner.

- **Guttormsgaards arkiv.**

Kunstnersamlingen til Guttorm Guttormsgaard er et eksempel på kunstnerisk forskning og utvikling av nye formidlingsmåter. I Nasjonalgalleriet vil et stort publikum kunne få glede av deler av samlingen og arkivets boksamling.

Det er mulig å knytte disse delkonseptene sammen med en åpen serverings- og møteplass i midten av bygningen, med direkte kontakt til Tullinløkka og mulighet for uteservering. Det er for tidlig å beskrive serveringskonseptet, men også dette må utvikles med tanke på hva vi ikke har fra før og bør være et enkelt, tilgjengelig og rimelig tilbud, framfor å etterligne restaurantkonsepter som allerede er etablert i sentrumsområdet. I sommerhalvåret vil det være mulig med uteservering langs fasaden ut mot Tullinløkka. Dette kan bli en lavterskel møteplass midt i sentrum.

Finansiering, organisasjonsform og drift

Utgangspunktet for denne utredningen er følgende formulering i Jeløya-erklæringen:

Bevare Nasjonalgalleriet som kunstgalleri tilknyttet Nasjonalmuseet, forutsatt at det ikke påløper store kostnader til rehabilitering. (Jeløya-plattformen, s. 52)

Nasjonalgalleriet eies i dag av Statsbygg, og leies av Nasjonalmuseet. Som følge av regjeringsplattformen er det nå lagt opp til at Nasjonalmuseets leieavtale videreføres, og ikke termineres etter flyttingen til Vestbanen.

I mulighetsstudien del 1 ble det anbefalt en rehabilitering av bygget som inkluderer å åpne plan 0 for publikum, rehabilitere plan 1 og 2, samt tiltak for universell utforming, klimatisering og digital infrastruktur. Dette anses å være en nødvendig oppgradering for fortsatt bruk av Nasjonalgalleriet til kunstformål, og er foreløpig kostnadsberegnet til inntil 390 millioner kroner ekskl. mva. (Rehabilitering av museumsbygg gjennomføres med full mva-refusjon.)

Nye historier

En videre oppgradering av plan 3 vil medføre en ytterligere kostnad på anslagsvis 60 mill. kroner. Eventuell refundamentering og takarbeider er ikke kalkulert.

Siden regjeringsplattformen forutsetter at det ikke skal påløpe store kostnader til rehabilitering, må det finnes alternative modeller for å realisere den nødvendige oppgraderingen av Nasjonalgalleriet. Normalt vil rehabilitering av statlige bygg skje ved at Statsbygg gjennomfører prosjektet, og belaster leietakeren for kostnadene i form av økt husleie.

Både for å kunne mobilisere andre bidragsyttere enn det offentlige, og for å skape troverdighet for Nasjonalgalleriet som en samarbeidsarena for mange museer og andre aktører, anbefales det å etablere en egen enhet som får ansvar for rehabilitering og videre drift.

Det kan tenkes ulike modeller for en slik enhet, men stiftelse fremstår som den mest naturlige organisasjonsformen. En stiftelse er selveiende, og eies dermed av sitt formål. Dette sikrer langsiktighet og uavhengighet, og er enklere mht. offentlig støtte og bidrag fra private aktører. Et ideelt aksjeselskap er også tenkbart, men organisasjonsformen er ikke til hinder for senere vedtektsendringer som åpner for utbetaling av verdier til eierne.

En egen organisatorisk enhet for Nasjonalgalleriet må ha en langsiktig tilgang til bygget, enten gjennom å overta eierskapet eller ved at det inngås en langsiktig leieavtale med Statsbygg – med et perspektiv på minst 30 år.

Basert på dette skisseres følgende modell for finansiering og organisasjonsform:

1: Stiftelsen Nasjonalgalleriet opprettes av Nasjonalmuseet og Sparebankstiftelsen DNB, med formål å eie og drive Nasjonalgalleriet som arena for kunstformidling og samarbeid mellom ulike museer og andre kulturaktører.

2: Nasjonalmuseet overtar Nasjonalgalleriet av Statsbygg og inngår en langsiktig leieavtale med Stiftelsen Nasjonalgalleriet. Alternativt inngås det en langsiktig leieavtale mellom Statsbygg og Stiftelsen Nasjonalgalleriet, med en symbolsk husleie – mot en forpliktelse til å istandsette bygget og bruke det til kunstformål.

3: Sparebankstiftelsen DNB tilfører 130 millioner kroner til den nye stiftelsen til rehabilitering av bygget.

4: Staten v/Kulturdepartementet gir et tilskudd på 130 millioner kroner til rehabilitering av Nasjonalgalleriet, innenfor den eksisterende ordningen «Tilskudd til nasjonale kulturbygg» med 1/3 av kostnadene til bygging/rehabilitering av kulturbygg.

5: Resterende tredjedel av rehabiliteringskostnadene på 390 millioner kroner finansieres av Stiftelsen Nasjonalgalleriet ved låneopptak. Et slikt lån vil ha årlige utgifter til renter og avdrag på i størrelsesorden 10 millioner kroner i året, avhengig av rentenivå og nedbetalingstid.

6: Den delen av Nasjonalmuseets statstilskudd som i dag er knyttet til leie og drift av Nasjonalgalleriet, overføres til Stiftelsen Nasjonalgalleriet og opprettholdes som en egen budsjettpost på Kulturdepartementets budsjett.

7: Stiftelsen Nasjonalgalleriet ledes av et styre på 5 personer. Stiftelsen Nasjonalmuseet og Sparebankstiftelsen DNB oppnevner hver 2 medlemmer til styret, mens Kulturdepartementet oppnevner 1 medlem.

Nasjonalgalleriet skal fungere som en felles samarbeidsarena for norske museer. Stiftelsen Nasjonalgalleriet har ansvar for drift og tilrettelegging av arenaen, men har ikke selv hverken samling eller øvrig fagpersonell som kuratorer, formidlere eller konservatorer. Dette ivaretas av de samarbeidende museene. Stiftelsen tar ansvar for teknikk (utstillingsteknikk), billettering, vakt hold og publikumshåndtering.

Samarbeidsmuseene har ikke ansvaret for Nasjonalgalleriet som arena, men skal være faglig ansvarlige for et rullerende programsamarbeid. Et eget prosjekttilskudd fra Kulturdepartementet bør følge selve programleggingen, inkludert konserveringsarbeid, transport og montering. Institusjonenes samlinger og faglige ressurser legges inn i prosjektet som en del av egeninnsatsen.

For å ivareta interessene til de samarbeidende museene, og sikre en uavhengig programmering av innholdet i Nasjonalgalleriet, opprettes det et *programråd*. Her deltar de samarbeidende museene og andre aktører med interesse i feltet.

Programrådet forvalter innholdet i den kuraterede delen av Nasjonalgalleriet, setter sammen et totalprogram og fordeler utstillingsarealer til de ulike interessentene.

Basert på dette skisseres følgende (foreløpige) modell for drift:

- En egen administrasjon ansatt av Stiftelsen Nasjonalgalleriet står for daglig drift av bygget og fellesfunksjoner som sikkerhet og billettering.
- Endelig konsept vil avgjøre samlet kostnadsnivå. En fast kostnadsbase vil måtte dekkes inn uavhengig av aktivitetsnivå – stab, vakthold, driftskostnader og renter og avdrag.
- I tillegg til midlene fra Kulturdepartementet (dagens støtte til Nasjonalmuseet for leie og drift av Nasjonalgalleriet), vil stiftelsens inntekter benyttes til å dekke kostnader ved ordinær drift. Slike inntekter vil være billettinntekter, utleie av saler og møterom, servering. Stiftelsen må ha balanse mellom årlige inntekter og kostnader.
- Program og aktiviteter, utover et beskrevet basisnivå, vil måtte dekkes inn på egnet måte, som tilskudd fra det offentlige eller andre til Stiftelsen Nasjonalgalleriet – eller til Nasjonalmuseet og andre museer og institusjoner som kan stå for det kunstneriske programmet.
- Stiftelsen Nasjonalgalleriet oppløses når avtalen med Statsbygg opphører om det er inngått en direkte leieavtale. Eventuelle gjenværende midler i stiftelsen på oppløsningstidspunktet disponeres til norske kulturformål. Beslutning om dette tas av Kulturdepartementet og Sparebankstiftelsen DNB i fellesskap.

08

**Samme bygg,
nytt innhold**

Etter mange års kamp skylder vi museumsfeltet og publikum en rask avklaring. For å få til en god og verdig rehabilitering på byggets premisser, er det en rekke beslutninger som må tas i riktig rekkefølge. Når en politisk beslutning er tatt og finansieringen er på plass, skal det opprettes en stiftelse, rekrutteres et styre og etableres en driftsorganisasjon. Deretter vil det kunne igangsettes et forprosjekt som blant mye vil handle om grundige bygningsundersøkelser, valg av entreprisemodell, grunnlag for arkitektkonkurranse, prosess med Riksantikvaren og revidert kalkyle og romprogram. Mye av dette arbeidet bør gjøres allerede før Nasjonalgalleriet tømmes 31.12.2022. Med en slik fremdrift vil det kunne være mulig å gjenåpne bygget innen utgangen av 2026.

Nye historier

Det er ikke bare et mål i seg selv å ta vare på vår nasjonale bygningsarv og i særdeleshet verne om bygninger som har vært med å prege utviklingen på viktige samfunnsområder. Det bør også være et mål å gi dem et relevant, nytt innhold når byggene ikke lenger kan gi rom for den funksjonen de en gang hadde. At Nasjonalgalleriet kan frigjøres for ny bruk nettopp når Kulturdepartementet gjennom museumsmeldingen fremhever behovet for å styrke satsingen på forskning og faglig utvikling, åpner noen nye muligheter som vi har forsøkt å belyse her.

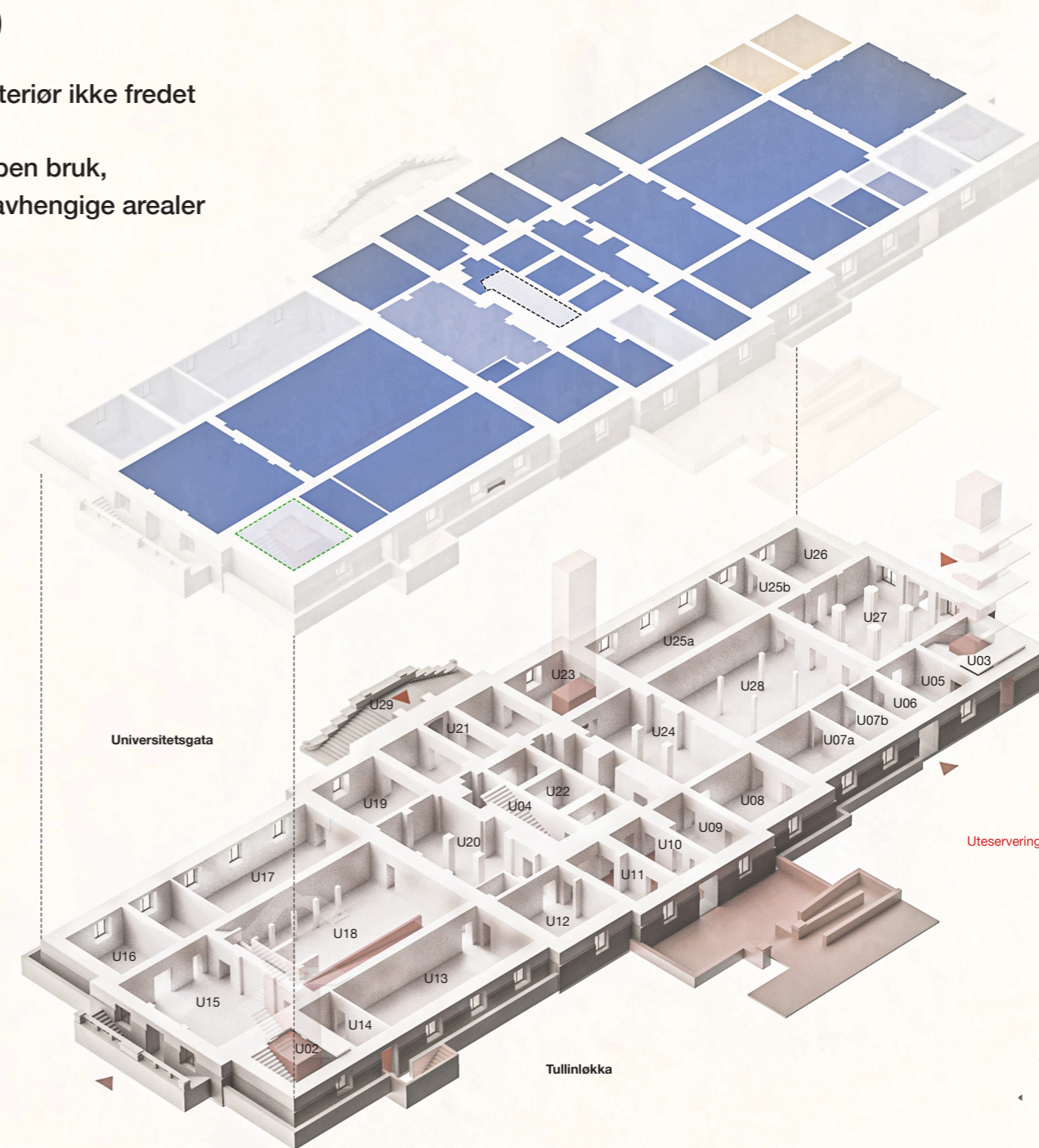
Vårt ønske er å gjøre Nasjonalgalleriet til museenes felles verksted, hvor nytt innhold og nye formidlingsformer utvikles. Bygningen ligger sentralt i landets hovedstad, en plassering som nettopp er hensiktsmessig for å gjøre den relevant for og inkludere aktører fra hele landet. Bred involvering kan sikres på mange måter - faglig, teknologisk og organisatorisk.

Konseptets hovedidé handler først og fremst om hva slags felles kraft som kan utløses når museer samles rundt ulike samarbeid i Nasjonalgalleriet. Effekten av disse pågående samarbeidene vil over tid kunne få stor betydning for kunst-, kultur- og kunnskapsutviklingen som finner sted ved museumsinstitusjoner over hele landet – til glede for publikum både på Nasjonalgalleriet og i alle andre samarbeidende museer.

Plan 0

Interiør ikke fredet

Åpen bruk, uavhengige arealer

Nye historier

U02	Trapp Ny heis U-1 etg Trapp	36,7 m ²	U18	Foajè Ny rampe (gjelder 1etg)	174,2 m ²
U03	Trapp Heiskupé byttes U-3 etg	35,9 m ²	U19	Garderobe	76,9 m ²
U05	Korridor	40,2 m ²	U20	Toaletter	177,4 m ²
U06	Varemottak	13,6 m ²	U21	Kafè	
U07a	Kjøkken Dagslys	37,5 m ²	U22	Garderobe Ny heis U-2 etg	
U07b	Avfall	16,9 m ²	U23	Kafè	287,7 m ²
U08	Servering		U24	Fleksikontor	90 m ²
U09	Produksjon		U25a	Dagslys	
U10	Inngang Ny rampe	33,8 m ²	U25b	Teknisk	66 m ²
U11			U25a	Teknisk	
U12	Kafè	89,8 m ²	U26	Trapp rives	117,8 m ²
U13	Fleksikontor Dagslys	95,2 m ²	U27	Foajè (garderobe og billetter)	
U14	Utgang	20,4 m ²	U28	Dagslys	153,3 m ²
U15	Inngang (billetter)	96,5 m ²	U29	Utstilling	31,5 m ²
U16				Inngang	
U17	Internfunksjon Dagslys	156,2 m ²			

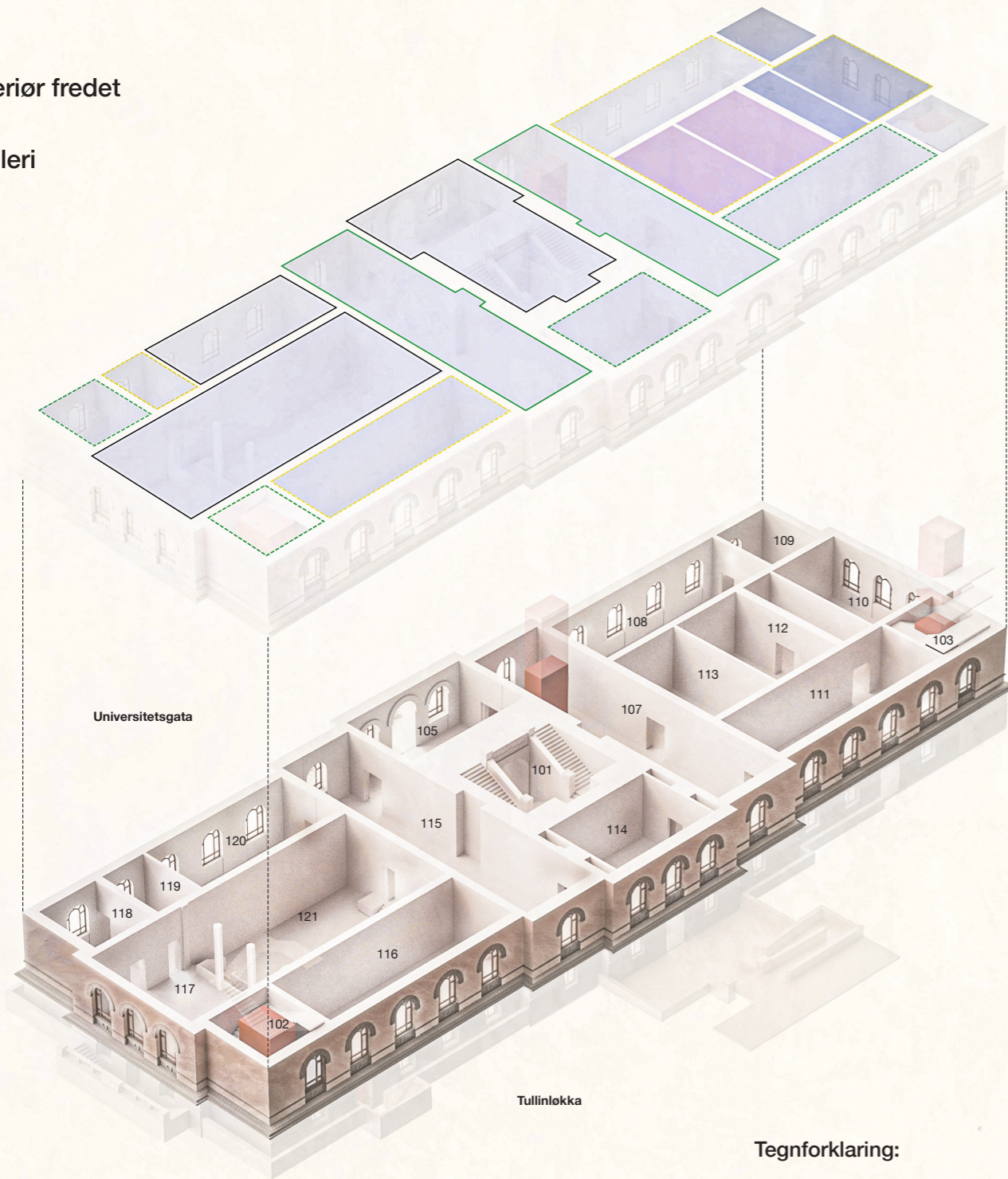
Tegnforklaring:

Kulturhistorisk verdi (Statsbygg)	Særlige bestemmelser
Svært stor	—
Stor	—
Middels	—
Nye innstallasjoner/elementer	■
Rehabiliteringsgrad	
Lett oppussing/overflater og elektro	■
Generell oppussing	■
Oppussing til ny bruk/rehabilitering	■
Teknisk	■
Klimatisert areal	■

Plan 1

Interiør fredet

Galleri

Nasjonalgalleriet

102	Trapp	36,9 m ²	112	Utstilling (SAL 8)	78,2 m ²
	Ny heis U-1 etg			Mezzanin og trapper rives	
103	Trapp	35,9 m ²	113	Utstilling (SAL 12)	77,8 m ²
	Heiskupé byttes U-3 etg		114	Utstilling (SAL 13)	77,3 m ²
105	Vestibyle/ hovedinngang (SAL 1)	91,7 m ²	115	Utstilling (SAL 3)	193,1 m ²
	Billetter		116	Lesesal	119,8 m ²
106	Se illustrasjon	49,6 m ²		Dagslys	
107	Utstilling (SAL 10)	193 m ²	117	Foredrag/ galleri (SAL 14)	
	Ny heis U-2 etg			Dagslys	
108	Utstilling (SAL 9)	119,6 m ²	118	Internfunksjon	35,7 m ²
	Dagslys		119	Kjøkken	26,5 m ²
109	Internfunksjon	36,3 m ²	120	Kafé (SAL 3)	81,7 m ²
	Mezzanin og trapper rives			Dagslys	
110	Utstilling	122,5 m ²	121	Foredrag/ galleri (SAL 14)	288,4 m ²
	Dagslys			Ny rampe	
111	Utstilling (SAL 11)	119,6 m ²			
	Dagslys				

038

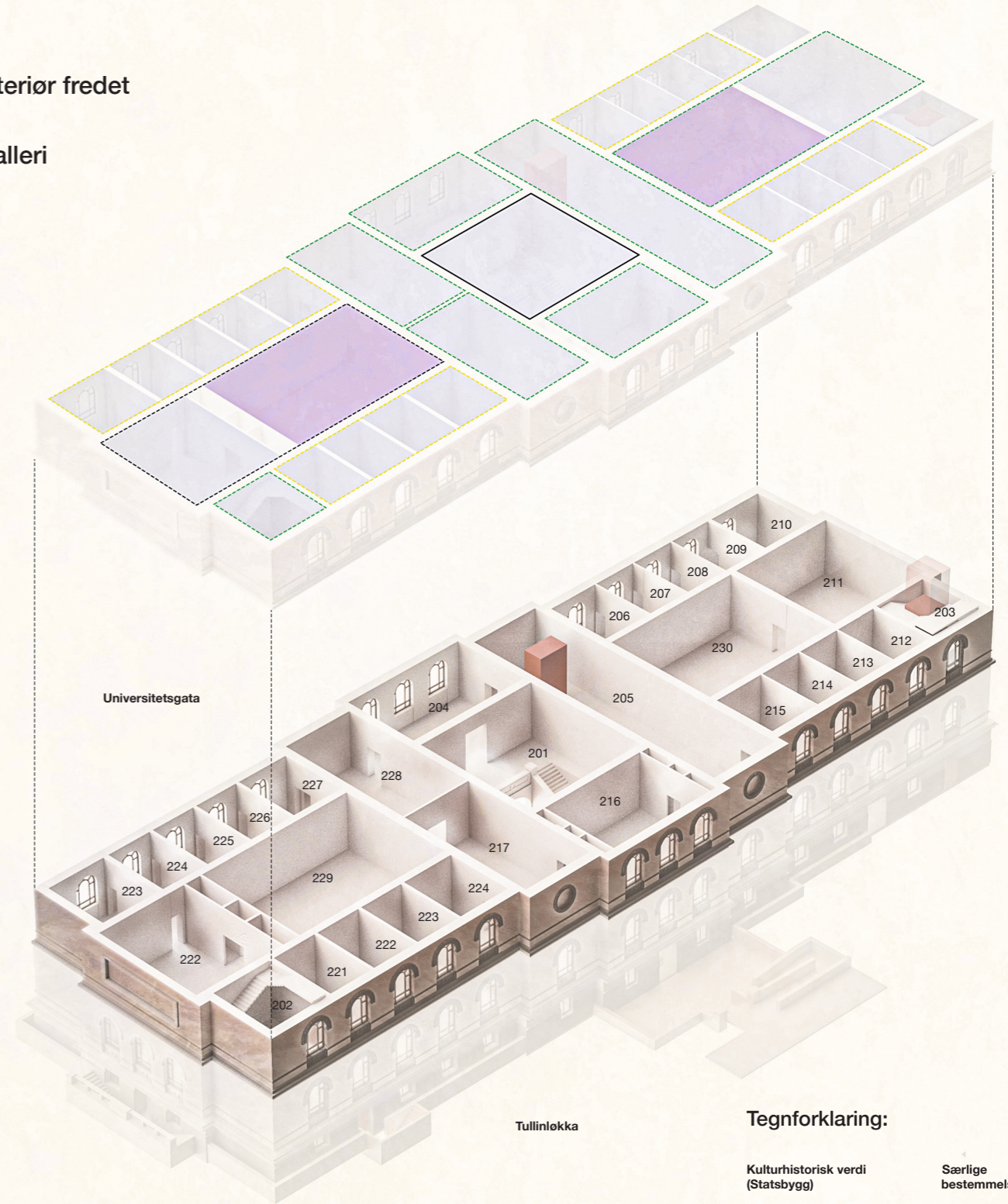
Tegnforklaring:

Kulturhistorisk verdi (Statsbygg)	Særlige bestemmelser
Svært stor - - - - -	—
Stor - - - - -	—
Middels - - - - -	—
Nye innstallasjoner/elementer	■
Rehabiliteringsgrad	
Lett oppussing/overflater og elektro	■
Generell oppussing	■
Oppussing til ny bruk/rehabilitering	■
Teknisk	■
Klimatisert areal	■

Plan 2

Interiør fredet

Galleri

Nye historier

201	Trapp	153 m ²	215	Utstilling (SAL 28)	115,5 m ²
202	Trapp	36,6 m ²	216	Utstilling (SAL 29)	81,4 m ²
203	Trapp	35,6 m ²	217	Utstilling (SAL 30)	94,3 m ²
	Heiskupé byttes U-3 etg		218	Utstilling (SAL 42)	
204	Utstilling (SAL 16)	94,5 m ²	219	Utstilling (SAL 41)	
	Dagslys		220	Utstilling (SAL 40)	
205	Utstilling (SAL 17)	191,4 m ²	221	Utstilling (SAL 39)	118,6 m ²
	Ny heis U-2 etg		222	Utstilling (SAL 37)	96,9 m ²
206	Utstilling (SAL 18)			Dagslys	
207	Utstilling (SAL 19)		223	Utstilling (SAL 36)	
208	Utstilling (SAL 20)		224	Utstilling (SAL 35)	
	Dagslys		225	Utstilling (SAL 34)	
209	Utstilling (SAL 21)	116,8 m ²		Dagslys	
210	Utstilling (SAL 22)	34,4 m ²	226	Utstilling (SAL 33)	159,3 m ²
211	Utstilling (SAL 23)	123 m ²	227	Utstilling (SAL 32)	94,3 m ²
212	Utstilling (SAL 25)		228	Utstilling (SAL 31)	170,5 m ²
213	Utstilling (SAL 26)		229	Utstilling (SAL 38)	
	Dagslys				
214	Utstilling (SAL 27)				

Tegnforklaring:

Kulturhistorisk verdi (Statsbygg)	Særlige bestemmelser
Svært stor - - - - -	—
Stor - - - - -	—
Middels - - - - -	—
Nye innstallasjoner/elementer	■
Rehabiliteringsgrad	
Lett oppussing/overflater og elektro	■
Generell oppussing	■
Oppussing til ny bruk/rehabilitering	■
Teknisk	■
Klimatisert areal	■

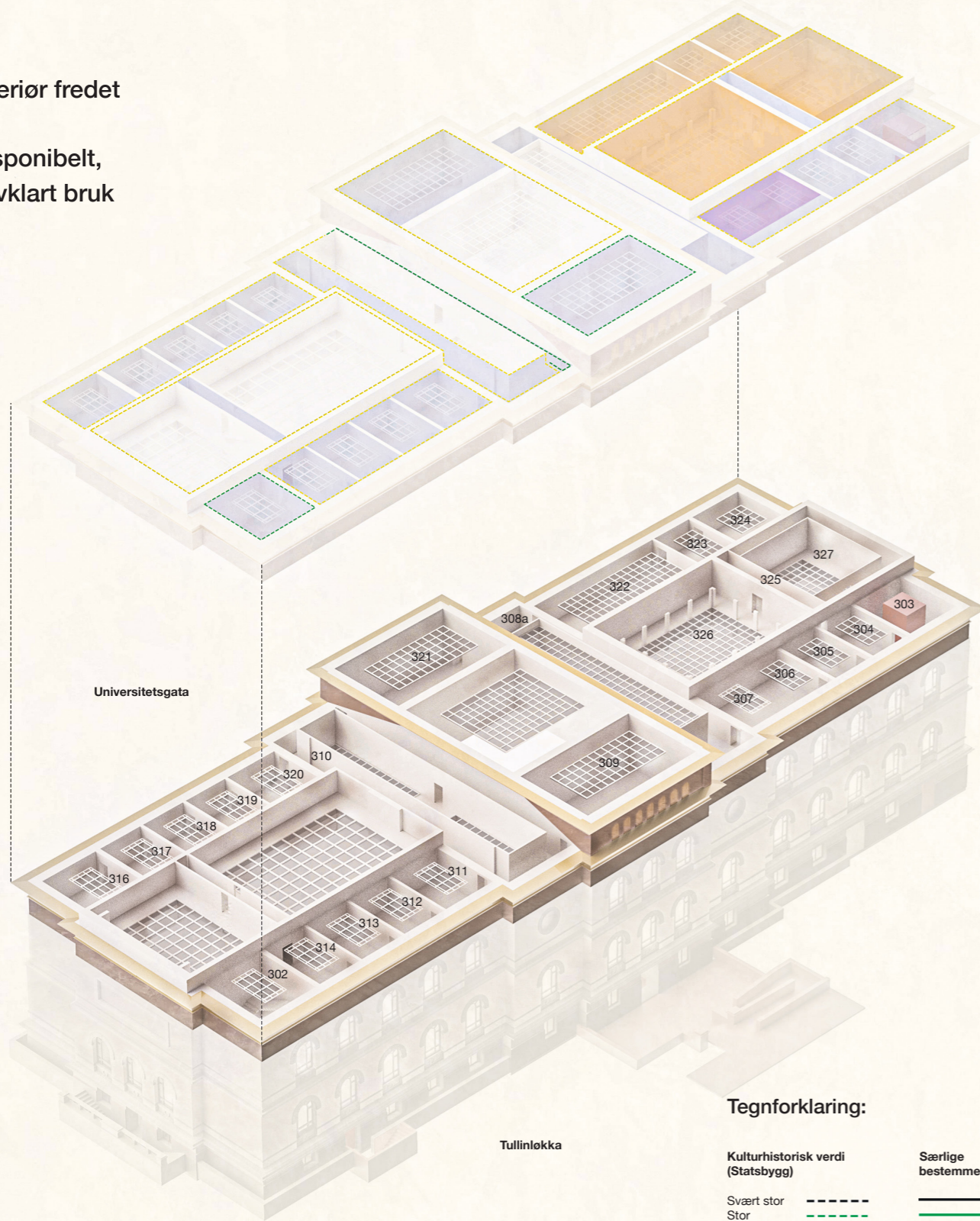
039

Plan

3

Interiør fredet

Disponibelt, uavklart bruk

Nasjonalgalleriet

040

302	Trapp	36,9 m ²	316	Lager / mulig teknisk (SAL 53)	160,1 m ²
303	Trapp	36,1 m ²	317	Lager / mulig teknisk (SAL 54)	94,1 m ²
	Heiskupé byttes U-3 etg		318	Lager / mulig teknisk (SAL 55)	
304	Korridor (SAL 43)	25,9 m ²	319	Lager / mulig teknisk (SAL 56)	
305	Utpakking (SAL 44)	20,4 m ²	320	Lager / mulig teknisk (SAL 57)	
306	Lager (SAL 45)		321	Disponibelt, uavklart bruk (SAL 58)	
307	Lager (SAL 46)	46,6 m ²	322	Teknisk (SAL 59)	122,5 m ²
308a	Korridor (SAL 47)	110,7 m ²	323	(SAL 60)	
308b	Korridor	19,8 m ²	324	Mulig teknisk	36,2 m ²
309	Disponibelt, uavklart bruk (SAL 48)	94,1 m ²	325	Korridor	16,1 m ²
310	Korridor	89,2 m ²	326	Teknisk	159,5 m ²
311	Lager (SAL 49)		327	Mulig teknisk	108,6 m ²
312	Lager (SAL 50)				
313	Lager (SAL 51)				
314	Lager (SAL 52)	119,8 m ²			

Tegnforklaring:

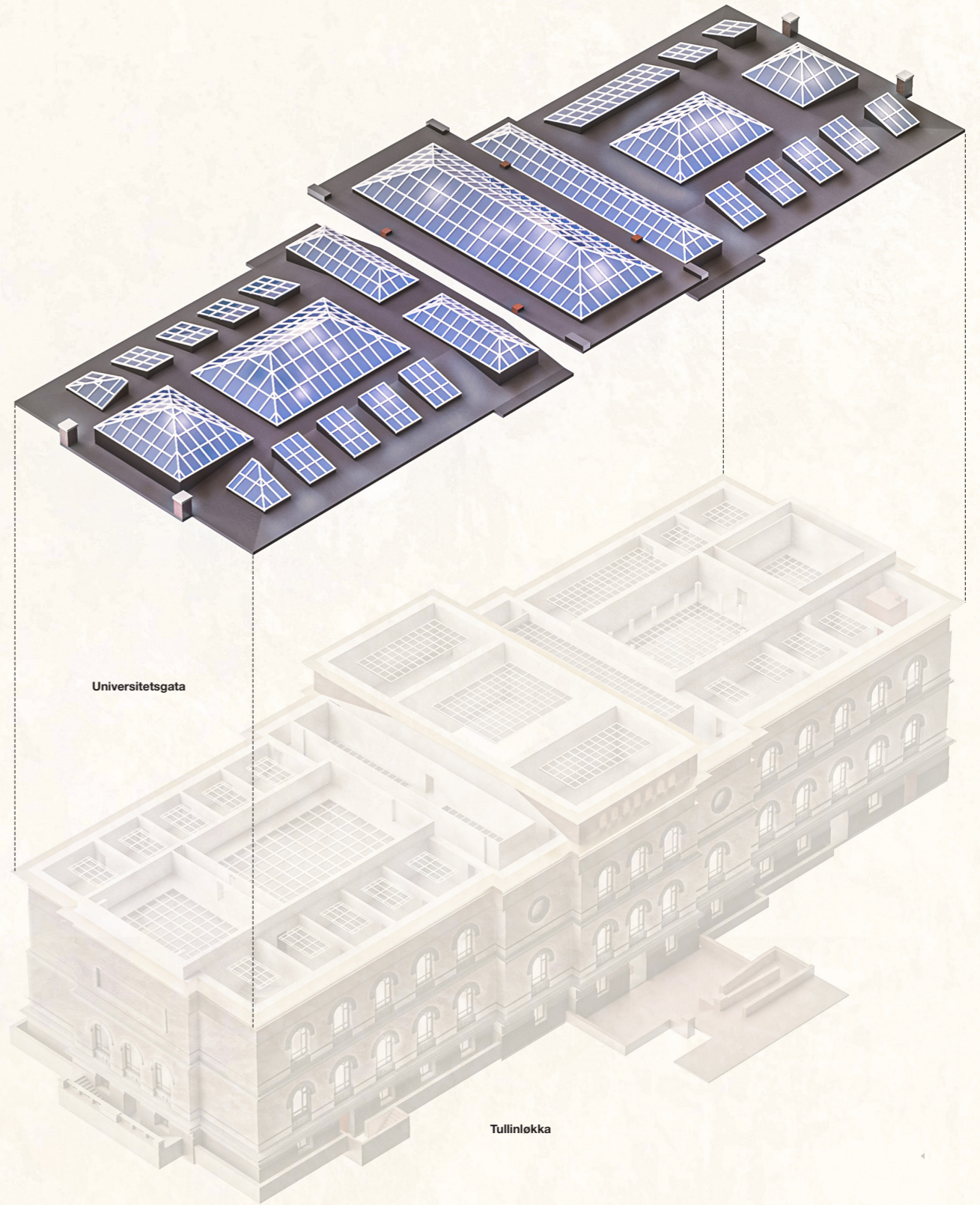
Kulturhistorisk verdi (Statsbygg)		Særlige bestemmelser	
Svært stor	---	—	
Stor	- - -	—	
Middels	- - -	—	
Nye innstallasjoner/elementer		■	
Rehabiliteringsgrad		■	
Lett oppussing/overflater og elektro	■	■	
Generell oppussing	■	■	
Oppussing til ny bruk/rehabilitering	■	■	
Teknisk		■	
Klimatisert areal		■	

Tak

3

Interiør fredet

Disponibelt, uavklart bruk

Nye historier

041

041

Tak

Plan

3
Interiør fredet

Disponibelt,
uavklart bruk

Plan

2
Interiør fredet

Galleri

Plan

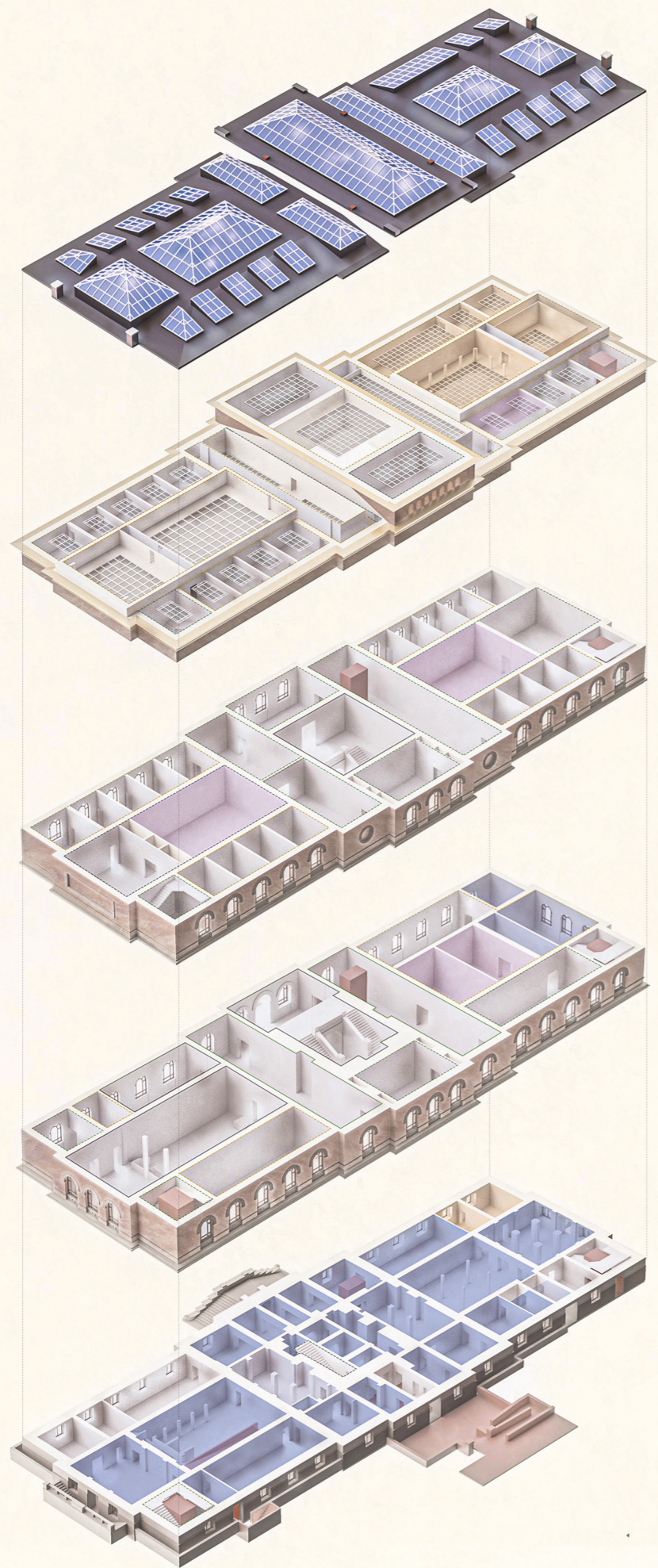
1
Interiør fredet

Galleri

Plan

0
Interiør ikke fredet

Åpen bruk,
uavhengige arealer

**Styring
og referanser**

Styringsgruppe:

André Støylen, Karin Hindsbo,
Inger Stray Lien og Lene Hansen

Prosjektleder:

Martin Eia-Revheim

Prosjektmedarbeider:

Birgitte Vase

Arbeidsgruppe:

Inger Stray Lien, Alfhild Skaardal,
Vidar Enebakk og Astrid Opsal

Rådgivere:

Jan Myrlund og Hilde Almar-Næss

Illustrasjoner og design:

Lars Christoffer Gustafsson Holmen

Referanser:

Brenna-utvalget (2020). *Vilje til forskning. Museumsforskning i Norge i det 21. århundre.* Utvalg for museum og forskning, ledet av Brita Brenna. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/vilje-til-forskning---museumsforskning-i-norge-i-det-21.-arhundre/id2741066/>

Kulturdepartementet (2018). *Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida* (Meld. St. 8 2018 – 2019) Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-8-20182019/id2620206/>

Kulturdepartementet (2021). *Musea i samfunnet. Tillit, ting og tid* (Meld. St. 23 2020 – 2021). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-23-20202021/id2840027/>

Nasjonalmuseet (2020). *Nasjonalgalleriets historie.* Bente Aass Solbakken og Anita Kongssund. Mulighetsstudie for Nasjonalgalleriet, del 1. Hentet fra <https://nasjonalgalleriet-arkiv.netlify.app/nasjonalgalleriets-historie>

Nasjonalmuseet og Sparebankstiftelsen DNB (2020). *... en del av fortellingen om Norge.* Mulighetsstudie for Nasjonalgalleriet, del 1. Hentet fra: Nasjonalgalleriet+ arkivet (nasjonalgalleriet-arkiv.netlify.app)

Regjeringen (2018). *Jeløya-plattformen.* Politisk plattform for en regjering utgått av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/politisk-plattform/id2585544/>

Riksantikvaren (2011). *Fredningsvedtak Nasjonalgalleriet.* Hentet fra <https://www.riksantikvaren.no/fredninger/nasjonalgalleriet-er-fredet/>

Statsbygg (2016). *KVU for Tullinløkka-området.* Hentet fra: Nasjonalgalleriet+ arkivet (nasjonalgalleriet-arkiv.netlify.app)

Se digitalt arkiv for utfyllende dokumentasjon.
 Nasjonalgalleriet+ arkivet (nasjonalgalleriet-arkiv.netlify.app)

